

Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

P9_TA(2019)0080

Присъединяване на ЕС към Конвенцията от Истанбул и други мерки за борба с насилието, основано на пола

Резолюция на Европейския парламент от 28 ноември 2019 г. относно присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул и други мерки за борба с насилието, основано на пола (2019/2855(RSP))

(2021/С 232/08)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие, която беше открита за подписване на 11 май 2011 г. в Истанбул (наричана по-долу „Конвенцията от Истанбул“),
- като взе предвид Пекинската декларация и Пекинската платформа за действие, приети на Четвъртата световна конференция за жените на 15 септември 1995 г., както и последващите документи за резултатите, приети на специалните сесии на ООН „Пекин + 5“ (2005 г.), „Пекин + 15“ (2005 г.), „Пекин + 15“ (2010 г.) и „Пекин + 20“ (2015 г.),
- като взе предвид разпоредбите на правните инструменти на ООН в областта на правата на човека, и по-специално относно правата на жените,
- като взе предвид предложението за решение на Съвета от 4 март 2016 г. (СОМ(2016)0109),
- като взе предвид Решение (ЕС) 2017/865 на Съвета от 11 май 2017 г. за подписване, от името на Европейския съюз, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие по отношение на частите, свързани със съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси ⁽¹⁾,
- като взе предвид Решение (ЕС) 2017/866 на Съвета от 11 май 2017 година за подписване, от името на Европейския съюз, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие по отношение на правото на убежище и забраната за връщане ⁽²⁾,
- като взе предвид Виенската конвенция за правото на договорите от 23 май 1969 г., и по-специално членове 26 и 27 от нея,
- като взе предвид съответната съдебна практика на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ),
- като взе предвид Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета ⁽³⁾,
- като взе предвид Директива 2011/99/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно европейската заповед за защита ⁽⁴⁾ и Регламент (ЕС) № 606/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 131, 20.5.2017 г., стр. 11.

⁽²⁾ ОВ L 131, 20.5.2017 г., стр. 13.

⁽³⁾ ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57.

⁽⁴⁾ ОВ L 338, 21.12.2011 г., стр. 2.

⁽⁵⁾ ОВ L 181, 29.6.2013 г., стр. 4.

Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

- като взе предвид Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета ⁽⁶⁾, както и Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета ⁽⁷⁾,
- като взе предвид Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите ⁽⁸⁾ и Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги ⁽⁹⁾, в които се дава определение на тормоз и сексуален тормоз и се осъждат тези явления,
- като взе предвид своята резолюция от 4 април 2019 г. с искане за становище на Съда на Европейския съюз относно съвместимостта с Договорите на предложенията за присъединяване на Европейския съюз към Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие и относно процедурата за това присъединяване ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 11 септември 2018 г. относно мерките за предотвратяване и борба със сексуалния тормоз и другите форми на тормоз на работното място, в публичното пространство и политическия живот в ЕС ⁽¹¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 26 октомври 2017 г. относно борбата срещу сексуалния тормоз и сексуалната злоупотреба в ЕС ⁽¹²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 12 септември 2017 г. относно предложението за решение на Съвета за сключване от Европейския съюз на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (COM(2016)0109 — 2016/0062(NLE)) ⁽¹³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2015 г. относно стратегията на ЕС за равенство между жените и мъжете за периода след 2015 г. ⁽¹⁴⁾,
- като взе предвид насоките на ЕС от 8 декември 2008 г. относно насилието срещу жените и момичетата и борбата с всички форми на дискриминация спрямо тях,
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 3 декември 2015 г., озаглавен „Стратегически ангажимент за равенство между половете за периода 2016 — 2019 г.“ (SWD(2015)0278),
- като взе предвид доклада на Агенцията на Европейския съюз за основните права от март 2014 г., озаглавен „Насилието срещу жени: общоевропейско проучване“,
- като взе предвид становището на Венецианската комисия от 14 октомври 2019 г. относно Армения, относно конституционните последици от ратифицирането на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие,
- като взе предвид Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 г. относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право ⁽¹⁵⁾,
- като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

⁽⁶⁾ ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1.

⁽⁸⁾ ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23.

⁽⁹⁾ ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37.

⁽¹⁰⁾ Приети текстове, P8_TA(2019)0357.

⁽¹¹⁾ Приети текстове, P8_TA(2018)0331.

⁽¹²⁾ ОВ С 346, 27.9.2018 г., стр. 192.

⁽¹³⁾ ОВ С 337, 20.9.2018 г., стр. 167.

⁽¹⁴⁾ ОВ С 407, 4.11.2016 г., стр. 2.

⁽¹⁵⁾ ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

- А. като има предвид, че равенството между половете е основна ценност на ЕС; като има предвид, че правото на равно третиране и на недискриминация е основно право, заложено в Договорите и в Хартата на основните права, и следва да бъде зачитано в пълна степен;
- Б. като има предвид, че съгласно индекса за равенството между половете на Европейския институт за равенство между половете нито една държава от ЕС все още не е постигнала пълно равенство между жените и мъжете; като има предвид, че премахването на насилието, основано на пола, е условие за постигането на тази цел;
- В. като има предвид, че борбата с насилието, основано на пола, е един от приоритетите на Стратегическия ангажимент на ЕС за равенство между половете за периода 2016 — 2019 г.;
- Г. като има предвид, че съгласно определението в Конвенцията от Истанбул „насилие над жени“ се разбира като нарушение на правата на човека и форма на дискриминация срещу жените и означава всички актове на насилие, основано на пола, които водят или е вероятно да доведат до физически, сексуални, психологически или икономически увреждания или страдание за жените, включително заплахи за такива актове, принуда или произволно лишаване от свобода, независимо дали това се случва в обществения или в личния живот“;
- Д. като има предвид, че съгласно механизма за последващи действия (MESECVI) на Конвенцията от Белен до Пара „убийства на жени“ (феминицид) се определя като насилствената смърт на жени, причинена от лице въз основа на пола, независимо дали това се случва в семейството, в рамките на регистрирано партньорство или на други междуличностни отношения, в общността, или когато смъртта е причинена или причиняването ѝ се толерира от държавата или нейните представители, посредством действие или бездействие⁽¹⁶⁾;
- Е. като има предвид, че Конвенцията от Истанбул предвижда, че спазването на всички нейни разпоредби, по-специално мерките за защита на правата на жертвите, трябва да бъде осигурено без всякаква дискриминация, основана на пол, социална роля на половете, раса, цвят на кожата, език, религия, политически или други убеждения, национален или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имуществено състояние, рождение, сексуална ориентация, идентичност, основана на пола, възраст, здравословно състояние, увреждания, семейно положение, статут на мигрант или на бежанец, или друг статут;
- Ж. като има предвид, че насилието срещу жени и насилието, основано на пола, както физическо, така и психологическо, са широко разпространени и засягат жените на всички равнища на обществото, независимо от тяхната възраст, образование, доходи, социално положение или държава на произход или пребиваване;
- З. като има предвид, че насилието, основано на пола, е както причина, така и последица от структурните неравенства, с които се сблъскват жените в много житейски аспекти — работа, здраве и достъп до финансови ресурси, сила и знания, както и организация на личното време; като има предвид, че борбата с насилието, основано на пола, изисква разбиране на неговите причини и на факторите, които допринасят за него;
- И. като има предвид, че е важно да се признае структурното или институционалното насилие, което може да се определи като подчинено положение на жените в икономическия, социалния и политическия живот, когато се прави опит да се обясни разпространението на насилието срещу жени в нашите общества;
- Й. като има предвид, че поради различните политики и законодателства в държавите членки жените в ЕС не получават еднаква закрила срещу насилието, основано на пола;
- К. като има предвид, че често пъти съдебните системи не предоставят достатъчно подкрепа за жените; като има предвид, че в много случаи жертвата може да бъде изложена на унизителни коментари от страна на служителите на правоприлагащите органи или е в положение на зависимост, поради което тя още повече се страхува да съобщи за насилието;
- Л. като има предвид, че през настоящото десетилетие се наблюдава видима и организирана офанзива на световно и европейско равнище срещу равенството между половете и правата на жените, включително сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП);

⁽¹⁶⁾ <https://www.oas.org/es/mesecvi/docs/DeclaracionFemicidio-EN.pdf>

Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

- М. като има предвид, че проучването на Агенцията на Европейския съюз за основните права от 2014 г. показва, че една трета от жените в Европа са преживели актове на физическо или сексуално насилие поне веднъж, откакто са навършили 15 години, че 55 % от жените са били подложени на една или повече форми на сексуален тормоз, 11 % са били подложени на кибертормоз, 1 на всеки 20 жени (5 %) е била жертва на изнасилване, а повече от една десета от жените са били жертва на сексуално насилие, включващо употреба на сила; като има предвид, че в много държави членки в над половината случаи на убийства на жени убиецът е интимен партньор, роднина или член на семейството; като има предвид, че жертвите са съобщили в полицията за най-сериозните случаи на насилие от страна на партньор само в 14 % от случаите, а за най-тежките случаи на насилие, което не е свързано с партньор, само в 13 % от случаите, което показва, че за голям брой от инцидентите не се подават сигнали; като има предвид, че през последните години движението #метоо насърчи жените и момичетата да съобщават за случаи на малтретиране, насилие и тормоз;
- Н. като има предвид, че в ЕС продължават да съществуват съвременни форми на робство и трафик на хора, които засягат основно жени; като има предвид, че 71 % от всички жертви на трафик на хора в света са жени и момичета, а три от всеки четири от тези жени и момичета са подложени на сексуална експлоатация⁽¹⁷⁾;
- О. като има предвид, че насилието и тормозът онлайн често водят до физически последици и създават сериозна опасност от предизвикване на такова насилие, като стимулират онлайн ползвателите да имитират насилието и тормоза, за които са чели, и да продължават да извършват такива действия;
- П. като има предвид, че някои групи жени и момичета, като жените мигранти, жените бежанци и жените, търсещи убежище, жените и момичетата с увреждания, жените и жените от ромски произход, лесбийките и бисексуалните, транссексуалните или интерсексуалните жени и жените от ромски произход се сблъскват с комбинирани и многобройни форми на дискриминация и поради това се намират в още по-уязвимо положение, като са изложени на риск от насилие, основано на пола, и са възпрепятствани да получат достъп до правосъдие и до услуги за подкрепа и защита, както и да се ползват от основните си права;
- Р. като има предвид, че жените, които са жертви на насилие, основано на пола, и техните деца често се нуждаят от специална подкрепа и защита поради големия риск от повторна виктимизация, сплашване и отмъщение, свързани с подобно насилие;
- С. като има предвид, че насилието, основано на пола, отслабва правата на човека, социалната стабилност и сигурност, общественото здраве, възможностите за образование и заетост на жените, както и благосъстоянието и перспективите за развитие на децата и общностите;
- Т. като има предвид, че излагането на физическо, сексуално или психологическо насилие и малтретиране оказва сериозно въздействие върху жертвите, което може да причини дълготрайни физически, сексуални, емоционални или психически вреди или икономически и финансови щети;
- У. като има предвид, че все още продължава да съществува безнаказаност за извършителите на престъпления срещу жени, която трябва да бъде изкоренена, като се гарантира, че извършителите се преследват по съдебен ред, и че жените и момичетата, преживели насилие, получават подходяща подкрепа и признание от съдебната система; като има предвид, че е от основно значение да се предоставят курсове за обучение на доставчици на услуги да се справят със насилието срещу жени, като например служители на правоприлагащите органи, съдии или лицата, определящи политиките;
- Ф. като има предвид, че ЕС трябва да предприеме всички необходими мерки в сътрудничество с държавите членки, за да насърчи и защити правото на всички жени и момичета да живеят в среда без насилие, както в публичната, така и в частната сфера;
- Х. като има предвид, че осем години след нейното одобрение, Конвенцията от Истанбул все още не е ратифицирана от всички държави членки, нито от ЕС;
1. осъжда всички форми на насилие, основано на пола, и изразява съжаление, че жените и момичетата продължават да бъдат изложени на психологическо, физическо, сексуално и икономическо насилие, включително домашно насилие, сексуален тормоз, кибернасилие, преследване, изнасилване, ранни и принудителни бракове, генитално осакатяване на жени, „престъпления на честта“, принудителен аборт, принудителна стерилизация, сексуална експлоатация и трафик на хора и други форми на насилие, които представляват сериозно нарушение на техните права и достойнство; изразява дълбока загриженост относно явлението фемидицид в Европа, което е най-крайната форма на насилие срещу жени;

(17) <https://www.un.org/en/events/endviolenceday/>

Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

2. призовава Съвета спешно да приключи процеса на ратифициране от страна на ЕС на Конвенцията от Истанбул въз основа на широко присъединяване без каквито и да било ограничения и да се застъпи за неговото ратифициране от всички държави членки; призовава Съвета и Комисията да гарантират пълното интегриране на Конвенцията в нормативната и политическата уредба на ЕС; припомня, че присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул не освобождава държавите членки от националните ратификации на конвенцията; призовава държавите членки да ускорят преговорите относно ратифицирането и прилагането на Конвенцията от Истанбул и призовава по-специално България, Чехия, Унгария, Латвия, Литва, Словакия и Обединеното кралство, които са подписали, но не са ратифицирали конвенцията, да направят това незабавно;
3. остро осъжда опитите в някои държави членки да се отменят вече приетите мерки за прилагане на Конвенцията от Истанбул и борбата с насилието срещу жени;
4. призовава държавите членки да гарантират правилното изпълнение и прилагане на Конвенцията и да предоставят подходящи финансови и човешки ресурси за превенция и борба с насилието над жени и насилието, основано на пола, както и за закрила на жертвите; настоятелно призовава държавите членки да вземат предвид препоръките на експертната група за действие срещу насилието над жени и домашното насилие (GREVIO) на Съвета на Европа и да подобрят законодателството си, за да го приведат в по-голяма степен в съответствие с разпоредбите на Конвенцията от Истанбул;
5. подчертава, че Конвенцията от Истанбул продължава да бъде международният стандарт и ключов инструмент за изкореняване на това зло, което представлява насилието, основано на пола, като следва цялостен, всеобхватен и координиран подход, поставящ правата на жертвата на централно място, като разглежда въпросите, свързани с насилието срещу жени и момичета и насилието, основано на пола, включително домашното насилие, от широк кръг от гледни точки, и като предвижда мерки като превенция на насилието, борба с дискриминацията, чрез наказателноправни мерки за борба с безнаказаността, чрез закрила и подкрепа на жертвите, защита на децата, защита на жените, търсещи убежище, и жените бежанци, чрез въвеждане на процедури за оценка на риска и оценка на риска и по-добро събиране на данни, включително чрез кампании или програми за повишаване на осведомеността, включително в сътрудничество с националните органи по правата на човека и равенството между половете, гражданското общество и НПО;
6. осъжда нападките и кампаниите срещу Конвенцията от Истанбул, основани на умишленото неправилно тълкуване на конвенцията и невярното представяне на нейното съдържание пред обществеността;
7. потвърждава категорично, че отказът за предоставяне на услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве и права е форма на насилие срещу жени и момичета, и подчертава, че Европейският съд по правата на човека многократно е постановявал, че ограничителните закони за абортите и неприлагането представляват нарушение на човешките права на жените;
8. подчертава, че кампаниите за повишаване на осведомеността за борба със свързаните с пола стереотипи и патриархалното насилие и насърчаването на нулева толерантност към тормоза и насилието, основано на пола, са основни инструменти за борба с това нарушение на правата на човека; счита, че по-широкообхватните образователни стратегии, основани на принципите на недискриминация, са ключов инструмент за предотвратяването на всички форми на насилие, по-конкретно на насилието, основано на пола, особено в юношеска възраст;
9. подчертава, че за да бъдат по-ефективни, мерките за борба с насилието, основано на пола, следва да бъдат придружени от действия, насочени към насърчаване на овластяването и икономическата независимост на жените — жертви на насилие;
10. изисква от Комисията и държавите членки да гарантират подходящо съобразено с пола обучение, процедури и насоки, които поставят правата на жертвата на централно място, за всички специалисти, работещи с жертвите на всички актове на насилие, основано на пола, с цел да се избегнат дискриминация, травмиране или повторна виктимизация по време на съдебните, медицинските и полицейските производства; призовава да бъдат направени такива подобрения с цел да се увеличи подаването на сигнали за такива престъпления;
11. припомня своята позиция в подкрепа на специално целево заделяне на средства в размер на 193,6 милиона евро за действия за предотвратяване и борба с всички форми на насилие, основано на пола, и за насърчаване на пълното прилагане на Конвенцията от Истанбул в рамките на програмата „Права и ценности“, и подчертава, че е важно да се отдели достатъчно финансиране и на равнището на държавите членки;
12. отново призовава Комисията след оценка на въздействието да преразгледа Рамковото решение на ЕС относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право, което понастоящем е в сила, за да включи подбуждането към омраза въз основа на пол, сексуална ориентация, полова идентичност и полови характеристики;

Четвъртък, 28 ноември 2019 г.

13. призовава държавите членки да гарантират пълното въвеждане и прилагане на съответното действащо законодателство;
  14. призовава Комисията и държавите членки да подобрят наличността и съпоставимостта на качествени негрупираны по показатели данни относно насилието, основано на пола, чрез сътрудничество с Евростат, Европейския институт за равенство между половете и Агенцията на Европейския съюз за основните права в съответствие със задълженията по Конвенцията относно събирането на данни и научните изследвания; отново призовава Комисията да създаде Европейска обсерватория за наблюдение на насилието, основано на пола, с точни и съпоставими данни (по подобие на държавната обсерватория относно насилието срещу жени на Европейския институт за равенство между половете);
  15. подчертава, че е важно да бъдат установени официални процедури за докладване на сексуален тормоз на работното място, както и на специални кампании за обучение и повишаване на осведомеността като средство за прилагане на принципа за достойнство на работното място и за прилагане на подхода на нулева толерантност като норма; счита, че европейските институции следва да дадат пример в това отношение;
  16. призовава председателя на Европейския парламент, Бюрото и администрацията на Парламента да продължат работата с цел да гарантират, че Европейският парламент е работно място без тормоз и сексизъм, и да приложат следните мерки в съответствие с исканията, приети в резолюцията от 2017 г. относно борбата срещу сексуалния тормоз и сексуалната злоупотреба в ЕС: 1) да се възложи извършването на външен одит на двата съществуващи комитета за борба с тормоза в Европейския парламент и публично да бъдат обявени резултатите от него; 2) да се направят промени в състава на органите за борба с тормоза, като се включат външни правни, медицински и терапевтични експерти с пълно право на глас; и 3) да се въведат задължителни курсове за обучение по въпросите на уважението и достойнството на работното място за всички членове на ЕП и за всички категории служители;
  17. приветства ангажимента на новоизбрания председател на Комисията да положи повече усилия за борба с насилието, основано на пола, за оказване на по-добра подкрепа на жертвите, за превръщане на присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул в приоритет за Комисията и за използване на възможностите, предоставени от Договора, насилието срещу жени да бъде добавено в каталога на деянията, признавани от ЕС за престъпления;
  18. изисква от Комисията да добави борбата с насилието, основано на пола, като приоритет в следващата европейска стратегия за равенство между половете, като включи подходящи политически мерки и законодателни и незаконодателни мерки в тази област;
  19. призовава Комисията да представи правен акт относно предотвратяването и премахването на всички форми на насилие, основано на пола, включително насилието срещу жени и момичета; във връзка с това се ангажира да проучи всички възможни мерки, включително относно кибернасилието, като използва правото на законодателна инициатива, залегнало в член 225 от ДФЕС;
  20. призовава Комисията и Съвета да активират клаузата за преход, предвидена в член 83, параграф 1 от ДФЕС, за да включат насилието срещу жени и момичета и други форми на насилие, основано на пола, в каталога на деянията, признавани от ЕС за престъпления;
  21. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата на държавите членки, както и на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа.
-